

ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ – ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Γ' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ & ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

Υποψήφιος Διδάκτωρ

Παναγιώτης Κρόκος, MD, MSc

Τίτλος Διδακτορικής Διατριβής

«Μελέτη επίδρασης της φωτοθεραπείας με LASER / LED πηγές - PHOTOBIMODULATION THERAPY- στον κολλικό βλεννογόνο γυναικών με ουρογεννητικό σύνδρομο της εμμηνόπαυσης»

Περίληψη Διδακτορικής Διατριβής

Εισαγωγή: ο όρος ουρογεννητικό σύνδρομο της εμμηνόπαυσης καθιερώθηκε μόλις το 2014 (*International Society for the study of Women's Sexual Health, North American Menopause Society*) και περιγράφει το φάσμα των αλλαγών που εμφανίζονται στον ουρογεννητικό σωλήνα γυναικών με ανεπάρκεια οιστρογόνων. Τα συμπτώματα του συνδρόμου γίνονται πιο έντονα και ενοχλητικά με την πάροδο του χρόνου και -σε αντίθεση με τα αγγειοκινητικά συμπτώματα- σταδιακά επιδεινώνονται αν αφεθούν χωρίς θεραπεία, επηρεάζοντας σημαντικά την ποιότητα ζωής των γυναικών που το εμφανίζουν.

Τα τελευταία χρόνια υπάρχουν όλο και περισσότερες αναφορές στη βιβλιογραφία που κάνουν λόγο για τα ευεργετικά αποτελέσματα της χρήσης LASER ως μη ορμονικής θεραπείας για το ουρογεννητικό σύνδρομο της εμμηνόπαυσης.

Η Φωτοθεραπεία με χαμηλής ισχύος ενέργεια που εκπέμπεται από LASER/LED πηγές (PHOTOBIMODULATION THERAPY) αποτελεί μια σύγχρονη, ασφαλή θεραπευτική επιλογή για την αντιμετώπιση των συμπτωμάτων οξέως ή χρόνιου πόνου, τη μείωση της φλεγμονής, την επούλωση του τραύματος και την αναγέννηση των ιστών.

Μέθοδος: Στην μελέτη θα συμπεριληφθούν γυναίκες που εμφανίζουν ουρογεννητικό σύνδρομο της εμμηνόπαυσης (φυσιολογική εμμηνόπαυση, πρόωρη εμμηνόπαυση (< 45 ετών), πρόωρη ωοθηκική ανεπάρκεια (< 40 ετών), ιατρογενής εμμηνόπαυση. Κριτήριο ένταξης στη μελέτη αποτελεί η ανίχνευση ατροφίας στον κολλικό βλεννογόνο των γυναικών μέσω της κυτταρολογικής εξέτασης κατά Παπανικολάου.

Η χρονική διάρκεια της συμμετοχής κάθε γυναίκας στη μελέτη ανέρχεται στους 6 μήνες.

Η πρώτη επίσκεψη θα γίνεται πριν την έναρξη φωτοθεραπείας προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ύπαρξη κολλικής ατροφίας με λήψη κολλικού επιχρίσματος κατά Παπανικολάου. Σε αυτήν την επίσκεψη θα γίνεται ο γυναικολογικός έλεγχος σύμφωνα με τις ενδείξεις για κάθε ασθενή και λήψη ιστορικού, ενώ στη συνέχεια θα πραγματοποιείται εργαστηριακός έλεγχος και διακολπικό υπερηχογράφημα.

Ακολουθούν οι 8 συνεδρίες για εφαρμογή της φωτοθεραπείας με laser και στη συνέχεια οι συμμετέχουσες θα προσέρχονται για επανεξέταση 6 εβδομάδες, 3 μήνες και 6 μήνες μετά την τελευταία συνεδρία και επαναληπτικές λήψεις κολλικού επιχρίσματος για κυτταρολογική εξέταση κατά Παπανικολάου.

Αποτελέσματα: Η μελέτη περιλαμβάνει αξιολόγηση του δείκτη ωρίμανσης του κολλικού επιθηλίου πριν και μετά την εφαρμογή φωτοθεραπείας σε διάστημα 6 μηνών. Επίσης, σε αυτό το διάστημα θα γίνεται αξιολόγηση της ποιότητας ζωής των γυναικών που συμμετέχουν μέσω visual analogue scale και συμπλήρωσης ερωτηματολογίου.

Συμπέρασμα: Η χρήση εναλλακτικών θεραπευτικών επιλογών, όπως η εφαρμογή φωτοθεραπείας, για τη βελτίωση των συμπτωμάτων του ουρογεννητικού συνδρόμου αποδεικνύεται ιδιαίτερα αποτελεσματική και πιθανότατα να αποτελεί εξαιρετική επιλογή για γυναίκες με αντένδειξη χορήγησης συστηματικής ή μακροχρόνιας τοπικής θεραπείας ορμονικής υποκατάστασης.

Η ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δρ. Σοφία Καλανταρίδου (Επιβλέπουσα)
Καθηγήτρια Μαιευτικής-Γυναικολογίας
Ιατρική Σχολή, Ε.Κ.Π.Α.

Δρ. Αντώνιος Μακρυγιαννάκης
Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας
Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Δρ. Μαρία Καντζανού
Επίκουρη Καθηγήτρια Επιδημιολογίας-
Προληπτικής Ιατρικής
Ιατρική Σχολή, Ε.Κ.Π.Α.

NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS – MEDICAL SCHOOL

3rd DEPARTMENT OF OBSTETRICS AND GYNECOLOGY

RESEARCH PROTOCOL OF PhD THESIS

PhD Candidate

Panagiotis Krokos, MD, MSc

PhD Thesis Title

«Study of the effect of PHOTOBIMODULATION therapy with LASER / LED sources on vaginal epithelium of women with urogenital syndrome of the menopause»

PhD Thesis Summary

Introduction: The term menopausal urogenital syndrome was only introduced in 2014 (*International Society for the Study of Women's Sexual Health, North American Menopause Society*) and describes the range of changes that may occur in the urinary tract of women with estrogen deficiency. The symptoms of the syndrome become more intense over time and in contrast to vasomotor symptoms, they gradually worsen if left untreated, significantly affecting the quality of life for these women.

In recent years, there are more references in the literature that mention the beneficial effects of utilizing LASER as a non-hormonal treatment for the urogenital syndrome of menopause.

Low power phototherapy emitted by LASER/LED sources (PHOTOBIMODULATION THERAPY) is a modern, safe therapeutic option for treating the symptoms of acute or chronic pain, reducing inflammation, wound healing and tissue regeneration.

Method: This study will include women diagnosed with urogenital syndrome of the menopause (normal menopause, premature menopause (<45 years), premature ovarian insufficiency (<40 years), iatrogenic menopause). The criterion for inclusion in the study will be the detection of atrophy in the vaginal mucosa through cytological examination based on the Papanikolaou method.

The duration of participation for each female patient in this study will be 6 months. The first visit will take place before initiating phototherapy in order to confirm the existence of vaginal atrophy by receiving a vaginal smear based on the Papanikolaou method. During this visit, the gynecological examination will be performed according to the indications for each patient and their history record. Furthermore, a laboratory examination and a transvaginal ultrasound will occur.

Following, there will be 8 sessions for applying phototherapy with laser and afterwards, the participants will come for a review after 6 weeks, 3 months and 6 months after the last session and repetitive vaginal smears based on the Papanikolaou method.

Results: The study includes evaluation of the maturation index of the vaginal epithelium before and after applying phototherapy in a period of 6 months. Moreover, during this period, an evaluation on the quality of life of these patients will occur via visual analogue scale and questionnaires.

Conclusion: The utilization of alternative therapeutic choices, such as applying phototherapy in order to improve the symptoms of urogenital syndrome proves to be particularly effective and most likely is an excellent choice for women with contraindication to systemic or long-term topical hormone replacement therapy.

THE DOCTORAL ADVISORY COMMITTEE

Dr. Sofia Kalantaridou (Supervisor)

Professor of Obstetrics and Gynecology
Medical School, National and Kapodistrian
University of Athens

Dr. Antonios Makrigiannakis

Professor of Obstetrics and Gynecology
Medical School, University of Crete

Dr. Maria Kantzanou

Associate Professor of Epidemiology
and preventive Medicine
Medical School, National and
Kapodistrian University of Athens